

**Onderzoek ontplofbare
oorlogsresten
conflictperiode**
OCP Molenweg Colijnsplaat

Antea Group

Understanding today.
Improving tomorrow.

projectnummer 0487772
definitief revisie 00
5 september 2024

Onderzoek ontplofbare oorlogsresten conflictperiode

OCP Molenweg Colijnsplaat

projectnummer 0487772
definitief revisie 00
5 september 2024

Auteur(s)

Opdrachtgever

Gemeente Noord-Beveland
Postbus 3
4490 AA WISSENKERKE

Gecontroleerd

datum	beschrijving	vrijgave
5 september 2024	Definitief revisie 00	

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	5
1. Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Doelstelling	6
1.3 Wet- en regelgeving	6
1.4 Deskundigheid	6
1.5 Terminologie	7
1.6 Niet Gesprongen Explosieven (NGE), Conventionele Explosieven (CE) en ontplofbare oorlogsresten (OO)	7
1.7 Begrenzing onderzoeksgebied	9
2. Inventarisatie bronnenmateriaal	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Eerder uitgevoerd onderzoek	11
2.3 Literatuur	12
2.4 Gemeentelijk en provinciaal archief	13
2.5 Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)	15
2.6 Nederlands Instituut voor oorlogsdokumentatie (NIOD)	15
2.7 Nationaal Archief	16
2.8 Archief Explosieven Opruimingsdienst Defensie – Semi-Statisch Informatiebeheer	16
2.9 Historisch Kaartmateriaal	16
2.10 Luchtfotocollecties	17
2.11 The National Archives (TNA), Londen	17
2.12 Bundesarchiv-Militärarchiv (BAMA), Freiburg	18
2.13 National Archives and Records Administration (NARA), Washington	18
2.14 Library and Archives Canada (LAC), Canada	19
2.15 Internet	19
2.16 Zoektermen	19
3. Analyse literatuur en archiefstukken	20
3.1 Inleiding	20
3.2 Overzicht met oorlogshandelingen	20
3.3 Ruimingen van ontplofbare oorlogsresten	26
3.3.1 Mijneveldrapporten	26
3.3.2 Ruimingen/meldingen MMOD (1945-1947)	26
3.3.3 Explosieven Opruimingsdienst Defensie (1971-heden)	26
3.3.4 Conclusie	27
4. Analyse luchtfotomateriaal	28
4.1 Inleiding	28
4.2 Resultaat luchtfotoanalyse	28
5. Beoordeling van het bronnenmateriaal	30
5.1 Inleiding	30
5.2 Indicaties en leemten in de kennis	30
5.3 Horizontale afbakening	31
5.4 Verticale afbakening	31
5.5 Mogelijk aan te treffen ontplofbare oorlogsresten	31
6. Conclusie en advies	32
7. Bijlagen	33

Onderzoek ontplofbare oorlogsresten conflictperiode

OCP Molenweg Colijnsplaat
projectnummer 0487772
5 september 2024 definitief 00
Gemeente Noord-Beveland

7.1	Bijlage 1: Gebruikte Zoektermen (Losbladig)	33
7.2	Bijlage 2: Chronologische Gebeurtenissenlijst (Losbladig)	33
7.3	Bijlage 3: Gebeurtenissenkaart (Losbladig)	33
7.4	Bijlage 4: Bodembelastingkaart (Losbladig)	33
7.5	Bijlage 5: Protocol spontaan aantreffen ontplofbare oorlogsresten (Losbladig)	33

Managementsamenvatting

De gemeente Noord-Beveland is voornemens aanlegwerkzaamheden uit te voeren aan de Molenweg te Colijnsplaat. Tijdens de realisatie zullen grondroerende activiteiten plaatsvinden. Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden zal zoals in de Arbeidsomstandighedenwet gesteld wordt, moeten worden gezorgd voor een veilige werkplek. Er dient daarom een onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

In opdracht van de gemeente Noord-Beveland heeft Antea Nederland B.V. (hierna: Antea Group) daarom een onderzoek conflictperiode uitgevoerd met betrekking tot het door de opdrachtgever aangeleverde onderzoeksgebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het *certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse Ontplofbare oorlogsresten* (CS-VROO).

In het voor dit onderzoek geraadpleegde bronnenmateriaal zijn feitelijk geen indicaties voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten binnen het onderzoeksgebied aangetroffen.

Advies:

Bij de voorgenomen werkzaamheden hoeft geen rekening te worden gehouden met het aantreffen van OO. Mocht echter tijdens werkzaamheden spontaan een OO aangetroffen worden, dan dient het protocol 'Spontaan aantreffen Ontplofbare Oorlogsresten' aangehouden te worden. Deze is als bijlage bij dit rapport gevoegd.

Indien OO worden aangetroffen binnen het onderzoeksgebied, is dit nieuwe feitelijke informatie. Als deze situatie zich voordoet, moet in overleg met een ter zake deskundige worden vastgesteld of sprake is van een incident of dat er aanleiding is de werkwijze aan te passen.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Noord-Beveland is voornemens aanlegwerkzaamheden uit te voeren aan de Molenweg te Colijnsplaat. Tijdens de realisatie zullen grondroerende activiteiten plaatsvinden. Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden zal zoals in de Arbeidsomstandighedenwet gesteld wordt, moeten worden gezorgd voor een veilige werkplek. Er dient daarom een onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

In opdracht van de gemeente Noord-Beveland heeft Antea Group daarom een onderzoek conflictperiode OO uitgevoerd met betrekking tot de door de opdrachtgever aangeleverde onderzoeksgebied.

1.2 Doelstelling

Het onderzoek conflictperiode heeft tot doel om te beoordelen of er in het onderzoeksgebied indicaties zijn voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten. Indien deze indicaties er zijn, dan worden deze geanalyseerd en waar nodig wordt er een verdacht gebied OO afgebakend. Het onderzoek conflictperiode OO bestaat uit zowel het inventariseren als het analyseren en beoordelen van het bronnenmateriaal.

1.3 Wet- en regelgeving

In de voorbereiding van een project waarbij OO een risico kunnen vormen voor de veiligheid en gezondheid van werknemers (in de regel nagenoeg alle projecten waarbij grond-/waterbodem wordt geroerd) is de opdrachtgever verplicht een onderzoek met betrekking tot de mogelijke aanwezigheid en risico's betreffende ontplofbare oorlogsresten uit te voeren. Het inschatten van deze risico's wordt gedaan door het laten uitvoeren van een oriënterend-, dan wel nader onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten, zoals is vastgelegd in het Arbobesluit (artikelen 2.26, 2.28 en 4.10 lid 1 t/m 4). Wanneer sprake is van een eventueel risico aangaande OO, worden in het advies richting de opdrachtgever (zie hoofdstuk 6) aanbevolen maatregelen aangedragen.

In de periode van 2012 tot 2020 waren de eisen betreft het onderzoek en de opsporing van explosieven vastgelegd in het Werkveldspecifiek Certificatieschema voor het Opsporen Conventionele Explosieven (WSCS-OCE). Per 1 januari 2021 is het WSCS-OCE vervangen door het Certificatieschema voor het Opsporen van Ontplofbare Oorlogsresten (CS-OOO). Hierin zijn geen specifieke richtlijnen opgenomen met betrekking tot het uitvoeren van vooronderzoeken naar OO, om deze reden heeft de branche het privaat Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse Ontplofbare Oorlogsresten (CS-VROO-01 en CS-VROO-02) in leven geroepen. Het voorliggend rapport voldoet aan de eisen van de CS-VROO-01 en CS-VROO-02.

1.4 Deskundigheid

Conform het CS-VROO wordt er bij de uitvoering van een onderzoek conflictperiode gebruik gemaakt een multidisciplinair team van deskundigen. Het gaat daarbij om expertises op het gebied van historisch onderzoek, ontplofbare oorlogsresten, civiele techniek, luchtfoto interpretatie en Geografische Informatiesystemen (GIS). Hieronder wordt een overzicht gegeven van de bij het onderzoek betrokken deskundigen en de daarbij behorende expertises:

Naam	Historisch onderzoek	Deskundigheid Ontplofbare Oorlogsresten	Civiele techniek	Luchtfoto interpretatie	GIS
T. Koopmans	X			X	
L. van den Burg					X
W. de Vries	X			X	
S. Jonkers		X	X		

1.5 Terminologie

In dit onderzoek worden een aantal vaktermen gehanteerd, welke onderstaand nader worden toegelicht.

Term	Definitie/verklaring
RA (OO)	Risicoanalyse (ontplofbare oorlogsresten)
OOO	Opsporing ontplofbare oorlogsresten
CS-VROO	Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse Ontplofbare Oorlogsresten
WSCS-OCE	Werkveldspecifiek certificatieschema voor het systeemcertificaat Opsporen Conventionele Explosieven
Onderzoeksgebied	Het gebied waar binnen het onderzoek naar ontplofbare oorlogsresten plaatsvindt. Binnen de contouren van dit gebied vinden toekomstige werkzaamheden plaats. Dit gebied is bepaald door de opdrachtgever.
Verdacht gebied	Gebied waar op basis van het Historisch Vooronderzoek mogelijk Ontplofbare Oorlogsresten aangetroffen kunnen worden.
Opsporingsgebied	Gebied waar het verdachte gebied en onderzoeksgebied elkaar overlappen. Binnen het opsporingsgebied zullen aanvullende OO-beheersmaatregelen moeten worden uitgevoerd.
Onverdacht gebied	Gebied dat niet meer verdacht is dan andere gebieden waar geen sprake is van specifieke aanwijzingen voor de aanwezigheid van Ontplofbare Oorlogsresten.

1.6 Niet Gesprongen Explosieven (NGE), Conventionele Explosieven (CE) en ontplofbare oorlogsresten (OO)

In de praktijk worden vaak de termen NGE (Niet Gesprongen Explosieven) of CE (conventionele explosieven) gebruikt, terwijl men eigenlijk ontplofbare oorlogsresten bedoelt. NGE is een overkoepelende term waarmee bijvoorbeeld ook explosieven voor terroristische doeleinden kunnen worden bedoeld. CE was de term waarmee binnen het WSCS-OCE het volgende wordt geduid: 'Fabrieksmatig geproduceerde explosieven die zijn achtergebleven als gevolg van oorlogshandelingen tijdens de Tweede Wereldoorlog'.

Met de ingang van 2021 is het WSCS-OCE vervangen voor een tweetal certificatieschema's, het CS-OOO (Certificatieschema Opsporing Ontplofbare Oorlogsresten) en het CS-VROO (Certificatieschema vooronderzoek en risicoanalyse Ontplofbare Oorlogsresten). Het CS-VROO heeft betrekking op vooronderzoeken (onderzoek conflictperiode, na-conflictperiode en het vooronderzoek compleet) en risicoanalyses.

Onder ontplofbare oorlogsresten worden alle achtergelaten ontplofbare munitie en niet gesprongen munitie bedoeld, zoals beschreven in artikel 4.10, eerste lid, onderdeel d, van het Arbeidsomstandighedenbesluit (1997):

Artikel 4.10. ontplofbare oorlogsresten

1. In dit artikel wordt verstaan onder:

- ontplofbare munitie: conventionele munitie die explosieve stoffen bevat als bedoeld in het protocol inzake ontplofbare Oorlogsresten van 28 november 2003 (Trb. 2004, 227) met inbegrip van mijnen, valstrikken en andere mechanismen;
- achtergelaten ontplofbare munitie: ontplofbare munitie die tijdens een gewapend conflict niet is gebruikt, die is achtergelaten of gedumpt door een partij bij een gewapend conflict en al dan niet voor ontsteking zijn geprepareerd, van een ontsteking zijn voorzien, op scherp zijn gezet of anderszins voor gebruik zijn voorbereid;
- niet-gesprongen munitie: in een gewapend conflict gebruikte ontplofbare munitie die ontstekingsgereed is, van een ontsteking is voorzien, op scherp is gezet of anderszins voor gebruik is voorbereid, en die niet tot ontploffing is gekomen;
- ontplofbare Oorlogsresten: achtergelaten ontplofbare munitie en niet-gesprongen munitie.

2. In alle gevallen waarin gevaar voor de veiligheid of gezondheid van werknemers kan bestaan door de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten, wordt, alvorens werkzaamheden worden aangevangen, hiernaar een oriënterend onderzoek ingesteld.

3. Indien het oriënterend onderzoek de mogelijke aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten die gevaar kunnen opleveren voor de veiligheid of gezondheid van werknemers niet uitsluit wordt een nader onderzoek ingesteld.

4. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat gevaar bestaat voor de veiligheid of gezondheid van werknemers door de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten, worden die ontplofbare oorlogsresten opgespoord of andere passende maatregelen getroffen om dit gevaar te voorkomen.

5. Het opsporen van ontplofbare oorlogsresten wordt uitsluitend verricht door een bedrijf dat voor de te verrichten arbeid in het bezit is van een certificaat opsporen ontplofbare oorlogsresten dat is afgegeven door Onze Minister of een door hem aangewezen certificerende instelling.

6. De arbeid ten behoeve van het opsporen van ontplofbare oorlogsresten wordt uitsluitend verricht door een daarvoor gekwalificeerde persoon die is geregistreerd in het Register veilig werken defensiemedewerkers of het Register veilig werken met explosieve stoffen, bedoeld in artikel 1.5j, eerste lid, onderdelen b of d, dan wel door een persoon van wie de beroepskwalificaties zijn gecontroleerd en toereikend bevonden overeenkomstig de artikelen 23, 27 en 28 van de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties en die deze arbeid verricht onder voortdurend toezicht van een daarvoor gekwalificeerde persoon die is geregistreerd in het Register veilig werken met explosieve stoffen.

7. Het ruimen van ontplofbare oorlogsresten wordt uitsluitend verricht door Explosievenopruimingsdienst Defensie (EODD) van het Ministerie van Defensie.

8. Een bewijs van registratie en herregistratie in het Register veilig werken met explosieve stoffen dan wel een afschrift van een dergelijk bewijs is op de arbeidsplaats aanwezig.

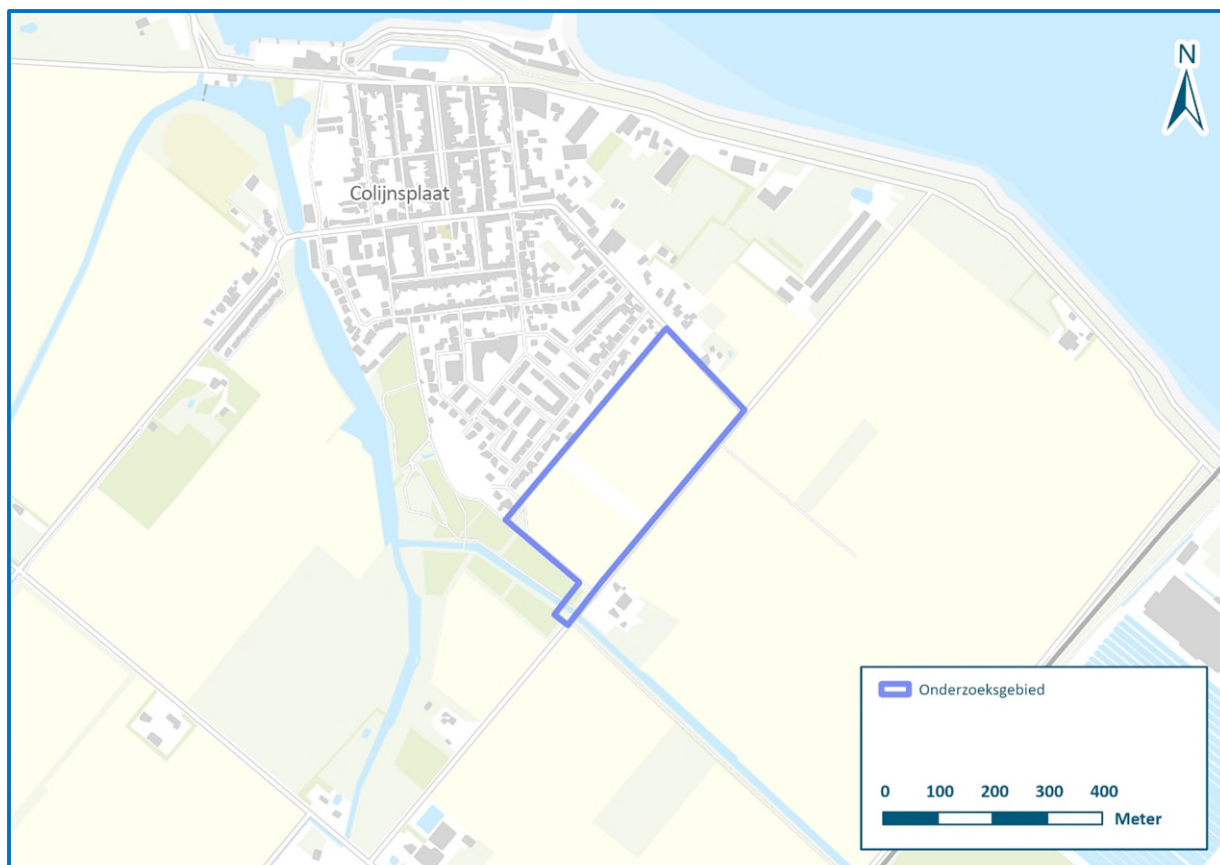
9. Artikel 1.5ha is van overeenkomstige toepassing. 10. Bij ministeriële regeling kunnen nadere regels worden gesteld ter uitvoering van het tweede tot en met vijfde lid.

Er worden de volgende 16 hoofdsorten van ontplofbare oorlogsresten onderscheiden:

1. Klein-kalibermunitie (KKM);	9. Onderwatermunitie;
2. Geschutmunitie;	10. Landmijnen;
3. Handgranaten;	11. Valstrikken;
4. Geweergranaten;	12. Explosieve stoffen;
5. Munitie voor granaatwerpers;	13. Vuurwerken;
6. Raketten;	14. Vernielingsmiddelen;
7. Afwerpmunitie;	15. Ontstekingsinrichtingen;
8. Submunitie;	16. Toebehoren van munitie.

1.7 Begrenzing onderzoeksgebied

Het onderzoeksgebied bevindt zich te Noord-Beveland en is vastgesteld op basis van de door de opdrachtgever verstrekte gegevens. De begrenzing wordt getoond in het onderstaande figuur. Rondom het vastgestelde onderzoeksgebied wordt conform het CS-VROO een bufferzone aangehouden van 300 meter. Binnen deze bufferzone zijn oorlogshandelingen verzameld en geanalyseerd. Indien relevant zullen in enkele gevallen ook oorlogshandelingen van buiten deze bufferzone worden behandeld.¹

Figuur 1. Weergave van het onderzoeksgebied te Noord-Beveland.

Het onderzoeksgebied ligt in de volgende gemeenten:

Huidige Gemeenten	Gemeenten tijdens de Tweede Wereldoorlog
Noord-Beveland	Colijnsplaat (tot 1941)
	Kortgene (1995)

¹ Om voor de lezer het overzicht te bewaren wordt deze bufferzone niet weergegeven op het kaartmateriaal en de afbeeldingen binnen voorliggend rapportage. Op deze manier wil men verwarring voorkomen. Voor de opdrachtgever zijn namelijk alleen de resultaten met betrekking tot het onderzoeksgebied van belang.

2. Inventarisatie bronnenmateriaal

2.1 Inleiding

Voor het onderzoek conflictperiode worden relevante bronnen verzameld en geanalyseerd. Conform de eisen van het CS-VROO zijn een aantal bronnen aangemerkt als ‘verplicht’ De aanvullend aangeduide bronnen worden geraadpleegd als hiervoor aanleiding is.

In de onderstaande tabel wordt conform CS-VROO vermeld op welke datum de raadpleging van een archief heeft plaatsgevonden en welke methode hiervoor gebruikt is. De meest gangbare methoden zijn een fysiek bezoek aan het archief, digitaal via derden, digitaal in eigen beheer of digitaal via het internet. Een digitale raadpleging houdt in dat foto's of scans van de te raadplegen archiefstukken zijn gemaakt of ontvangen en daarna worden opgeslagen op een computer. Deze digitale versies kunnen daarna vaker worden geraadpleegd. Bij een fysiek bezoek gaat er een onderzoeker naar de desbetreffende archiefinstelling om de archiefstukken daar te raadplegen. Mochten er afwijkingen zijn geconstateerd, dan zullen deze in de desbetreffende paragraaf worden beschreven.

Bron	Verplicht (CS-VROO)	Aanvullend	Geraadpleegd	Datum van raadpleging	Methode
Literatuur	X		X	7-8-2024	Fysiek, in eigen beheer
Gemeentearchief en provinciaal archief	X		X	Gem. archief 7-8-2024; Prov. archief 8-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD)	X		X	14-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
Nationaal Archief Den Haag (NA)	X		X	14-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
Semi-Statisch Informatie Beheer Ministerie Defensie te Rijswijk (SSA)	X		X	29-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD)	X		X	15-8-2024	Digitaal, via archiefinstelling
Luchtfotocollectie Wageningen, Kadaster en Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland te Edinburgh	X		X	29-8-2024	Digitaal, via archiefinstelling
Krantenberichten	X		X		Via delpher.nl
Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH), collectie 409		X	X	16-8-2024	Digitaal, via archiefinstelling
Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH), collectie 575	X		X	16-8-2024	Digitaal, via archiefinstelling
The National Archives te Londen, gegevens aangaande luchtaanvallen door de Royal Air Force	X		X	14-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
The National Archives te Londen, gegevens aangaande artilleriebeschietingen / grondgevechten		X	X	19-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
Bundesarchiv-Militärarchiv te Freiburg	X		X	14-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
National Archives and Records Administration II (NARA) College Park, VS		X	X	14-8-2024	Digitaal, in eigen beheer
Getuigenverklaringen		X		N.v.t.	N.v.t.
Kadaster (naoorlogs kaartmateriaal)	X		X	28-8-2024	Digitaal
Héritage Canadana, gegevens aangaande artilleriebeschietingen / grondgevechten		X	X	19-8-2024	Digitaal, in eigen beheer

In het voorliggend hoofdstuk worden de voor het onderzoeksgebied geraadpleegde inventarissen en archieven weergegeven.

2.2 Eerder uitgevoerd onderzoek

Ten behoeve van dit onderzoek is nagegaan of er in het verleden binnen- of in de directe omgeving van het onderzoeksgebied reeds onderzoeken zijn uitgevoerd. Conform het CS-VROO zijn hiervoor diverse bronnen en instanties geraadpleegd welke in onderstaande tabel zijn opgenomen. Als een bron niet is geraadpleegd dan wordt onderbouwd waarom dit niet is gedaan.

Bron	Geraadpleegd Ja/Nee	Onderbouwing
VEO Bommenkaart	Ja	Vooronderzoek beschikbaar gesteld
Gemeente Noord-Beveland	Ja	Gegevens beschikbaar gesteld
ProRail	Nee	Nee
Rijkswaterstaat	Nee	Nee
Waterschap Scheldestromen	Ja	Mail verstuurd, vooralsnog niets ontvangen
Provincie Zeeland	Ja	Doorgestuurd naar gemeente Noord-Beveland

Uit deze inventarisatie zijn de onderstaande onderzoeken beschikbaar gesteld:

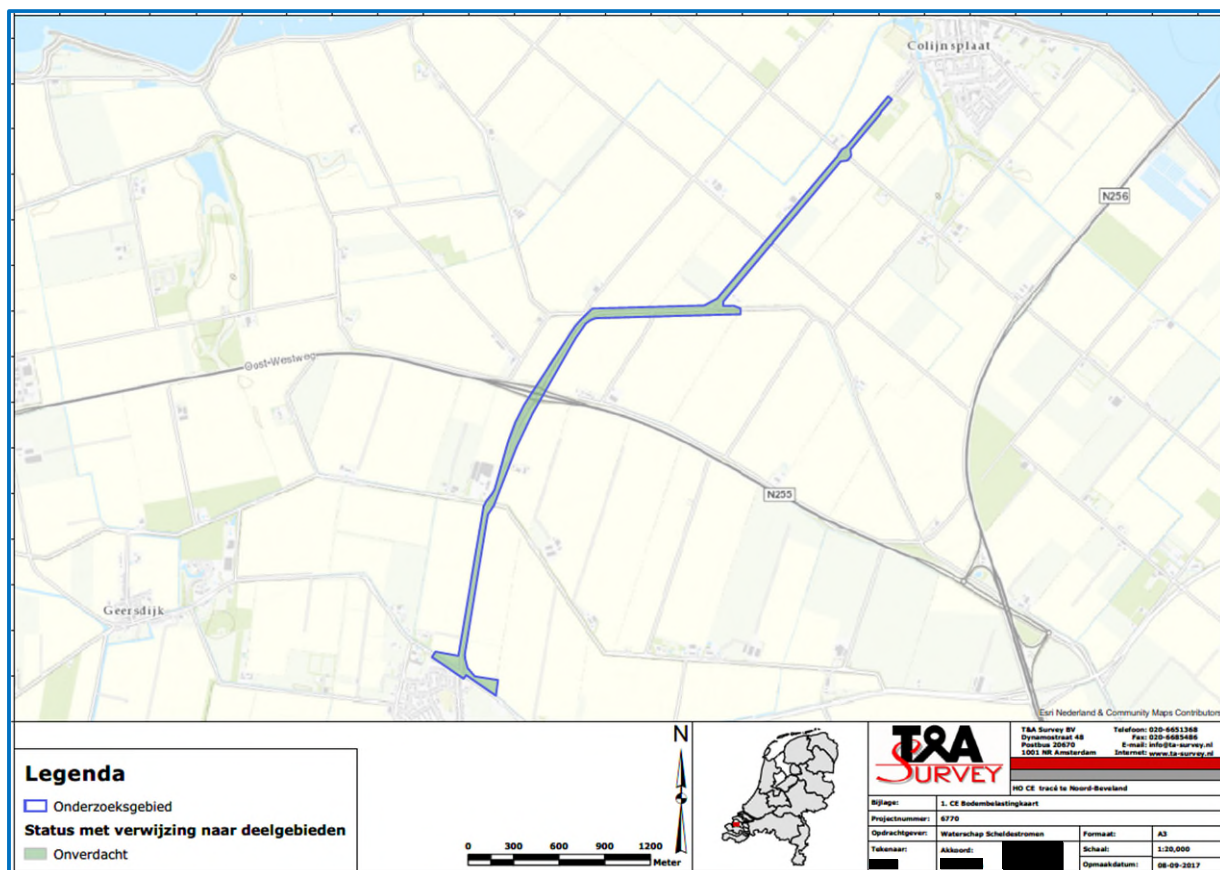
AVG EON, Vooronderzoek Conventionele Explosieven (WSCS-OCE) Project Kats Windpark Oostzeedijk (Kenmerk: 143000120, d.d. 24 november 2022)

Figuur 2. Uitsnede van het (onverdacht) onderzoeksgebied in het rood van AVG (Bron: Antea Group Portal).

Het onderzoeksgebied tussen Colijnsplaat en Kats is volledig onverdacht, aldus AVG. Overigens ligt het onderzoeksgebied circa 840 meter van het onderzoeksgebied van het voorliggend vooronderzoek.

T&A Survey, Vooronderzoek Conventionele Explosieven (WSCS-OCE) Project 'tracé te Noord-Beveland' (Kenmerk: GPR6770, d.d. 12 september 2017)

Figuur 3. Uitsnede van het (onverdacht) onderzoeksgebied (Bron: T&A Survey).

Het onderzoeksgebied van T&A overlapt niet met het onderzoeksgebied van voorliggend vooronderzoek. De afstand bedraagt circa 650 meter. Tevens is het onderzoeksgebied van T&A onverdacht.

2.3 Literatuur

Conform het CS-VROO zijn diverse boekwerken geraadpleegd. Het gaat hierbij om een aantal verplichte standaardwerken en literatuur op macro- en microniveau. Hieronder zijn deze op een rijtje gezet:

Verplichte standaardwerken:

Titel
Amersfoort, H. en P. Kamphuis, Mei 1940. De Strijd op Nederlands grondgebied (Den Haag, 2012)
Foreman, J., The Fighter Command War Diaries: July 1944 to May 1945 (2004)
Middelbrook, M., en C. Everitt, Bomber Command War Diaries: An Operational Reference Book 1939-1945 (2014)
Molenaar, F., J., De luchtverdediging in de Meidagen 1940 (Den Haag, 1970)
Nierstrasz, V.E., De strijd op Nederlands grondgebied tijdens de Wereldoorlog II (Den Haag, 1952-1963)
Klep, C. en B. Schoenmaker, De Bevrijding van Nederland 1944-1945. Oorlog op de flank (Den Haag 1985)
Zwanenburg, G.J., En nooit was het Stil. Kroniek van een Luchtoorlog (Den Haag, 1990-1992)

Regionale en locatiespecifieke literatuur:

Titel
Barth, Tussen isolement en ontsluiting. Een bestuurlijke geschiedenis van Noord-Beveland 1795-1995
Bollen, Hen, en Paul Vroemen. Canadezen in Actie (Zutphen: Terra)
Didden, Jack en Maarten Swarts. Autumn Gale (Boxtel: Drukkerij Tielen)
Gent van, Tobias, en Hans Sakkers. Slag om de Schelde. De beslissing in de strijd om West-Europa 1944. (Bergschenhoek: Marberg Media, 2019).

Titel
Groene Serie – de strijd in Zeeland mei 1940 ('s-Gravenhage: Staatsdrukkerij- en uitgeversbedrijf, 1952).
Karhof N.J., Het vergeten eiland. Noord-Beveland in bezettingstijd (Souburg: Van der Peyl, 1948)
Stacey, C.P. - Official History of the Canadian Army in the Second World War Volume III (Ottawa: The Queen's Printer and Controller of Stationery, 1960)

2.4 Gemeentelijk en provinciaal archief

Bij het gemeentelijk en provinciaal archief zijn diverse archiefstukken met betrekking tot de Tweede Wereldoorlog geïnventariseerd en geanalyseerd. Conform het CS-VROO gaat het tenminste om stukken met betrekking tot de luchtbeschermingsdienst, aangetroffen/geruimde ontplofbare oorlogsresten en oorlogsschade. Verder kunnen er nog aanvullende locatie specifieke inventarisnummers zijn geraadpleegd. Hieronder is een overzicht opgenomen met alle in het gemeentelijk en provinciaal archief geraadpleegde stukken. Er is verder aangegeven of het archiefstuk na inzage daadwerkelijk relevant is voor het huidige onderzoeksgebied.

Gemeentearchief Kortgene

Kortgene 1941-1944, I. Openbaar bestuur

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
73.01 tot 73.12	Stukken over de vergoeding van oorlogsschade aan gemeentelijke eigendommen, 1945-1949	Ja
1037	Doorslagen van politierapporten over het neerstorten van vliegtuigen, het afwerpen van bommen, het beschieten van schepen en het aanspoelen van mijnen, 1941-1944	Ja
1038	Stukken over de ontruiming en onteigening van verloren gegane opstallen ten gevolge van het neerstorten van een Duitse V-1 op 30 juni 1944, 1944, 1956	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1328	Stukken over de steunverlening aan slachtoffers van beschietingen en bomaanvallen tijdens de Tweede Wereldoorlog, 1943-1948	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1329	Stukken over de repatriëring van inwoners die in Duitsland zijn tewerk gesteld, 1945-1950	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1330	Stukken over de steunverlening aan slachtoffers van het neerstorten van een V-1 op Kortgene, 1946	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1497	Stukken over het vergoeden van door de Duitse Weermacht aangerichte schade aan gevorderde eigendommen van particulieren en van de gemeente, 1945-1951	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1501	Stukken over het inkwartieren van Duitse soldaten bij ingezetenen van de gemeente, 1941-1944	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1502	Stukken over de door de Duitse Weermacht toegekende vergoedingen voor de uitvoering van zgn. R-verrichtingen, 1940, 1941	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1503	Stukken over het verrichten van werkzaamheden ten behoeve van de geallieerden, 1945-1949	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1505	Kopieën van processen-verbaal van de Rijkspolitie, 1942-1949	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

Zeeuws Archief

Provinciaal Archief Zeeland

6.4 Commissaris van de Koningin in Zeeland

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
452	Kabinetsarchief 1940-1969 Commissaris der Koningin	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
505	Kabinetsarchief 1940-1969 Commissaris der Koningin	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
680	Kabinetsarchief 1940-1969 Commissaris der Koningin	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
683	Kabinetsarchief 1940-1969 Commissaris der Koningin	Ja
686	Kabinetsarchief 1940-1969 Commissaris der Koningin	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
687	Kabinetsarchief 1940-1969 Commissaris der Koningin	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

280 Militair Gezag

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
4252	MG1. Bevelen maj. Brokhorst	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4282	Militair gezag	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4283	Militair gezag	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4300	Bom en mijn opruiming	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4322.3	Bevrijdingsdata gemeenten	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4322.3	Toestand gemeenten	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4353	Bevelen maj. Brokhorst	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4355	Openbare veiligheid	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4357	Landsverdediging en oorlogsbuit	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4367	Opbrengsten oorlogsbuit	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4374.2	DMC Goes	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4385	DMC Zierikzee	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4388	Schade Vlissingen	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4906	Militair Gezag Zeeland	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
4928	Militair Gezag Zeeland	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

650.2 Provinciale Waterstaat in Zeeland

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
318	Hfd. Ing. 1940-1958	Ja
323	Hfd. Ing. 1940-1958	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
328	Hfd. Ing. 1940-1958	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

1259 Doc WOII

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
36	Melderegister Marinenachrichtenoftizer Vlissingen	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

2.5 Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH)

Conform het CS-VROO zijn in het NIMH diverse collecties geraadpleegd. Er wordt voor elk onderzoek conflictperiode, onderzoek gedaan in de collectie 575 'Duitse verdedigingswerken'. Verder is nagegaan of er tijdens de Duitse invasie in 1940 mogelijk grondgevechten of artilleriebeschietingen hebben plaatsgevonden. Als blijkt dat er daadwerkelijk oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden tijdens de meidagen dan is ook de collectie 409 'Gevechtsverslagen en -rapporten mei 1940' geraadpleegd.

In de collecties 447, 466 en 575 zijn relevante inventarisnummers aangetroffen.

2.6 Nederlands Instituut voor oorlogsdocumentatie (NIOD)

Het NIOD beschikt over twee collecties die conform het CS-VROO zijn geraadpleegd. Het gaat hierbij om de collectie 216k welke door de Duitse autoriteiten opgestelde processen-verbaal met betrekking tot luchtaanvallen in Nederlandse gemeenten bevatten. Tevens is er onderzoek gedaan in de collectie 077 welke een eveneens door de Duitse autoriteiten samengesteld overzicht bevat van luchtaanvallen in de periode september 1940 – april 1941. Verder beschikt het NIOD over een omvangrijk archief met betrekking tot de periode 1940-1945. Eventueel daaruit afkomstig relevant aanvullend materiaal is toegevoegd aan de inventarislijst.

Collectie Departement van Justitie, toeg. nr. 216k

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
178	Dagboek van de Inspectie Luchtbescherming, 10 augustus 1942 – 12 april 1945	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
180	Rapporten van de plaatselijke luchtbeschermingsdiensten, politiekorpsen en de Marechaussee inzake het geven van het sein luchtalarm, het neerstorten van vliegtuigen en vliegtuigonderdelen en de vondst van niet-ontplofte explosieven, 23 juni 1943 - 28 april 1944	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
186	Meldingen van verschillende gemeenten betreffende ongevallen, beschietingen, bombardementen en het afwerpen van (lege) benzinetanks door vliegtuigen	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

Collectie Generalkommissariat für das Sicherheitswesen-Höhere SS- und Polizeiführer Nord-West, toeg. nr. 077

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
1328	Dagberichten van de Befehlshaber der Ordnungspolizei Den Haag betreffende vijandelijke luchtaanvallen, 1940-1941	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied
1332	Stukken betreffende vijandelijke luchtaanvallen, landingen van vijandelijke vliegeniers, het vinden van versperringsballons, het werpen van springstoffen en het gebruik van sabotagematerialen, 1940-1943	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

2.7 Nationaal Archief

Het Nationaal Archief beschikt over twee toegangsnummers welke conform het CS-VROO zijn geraadpleegd. Ten eerste gaat het om de collectie 'Binnenlandse Zaken'. Deze collectie bevat berichten van gemeenten aan de Rijksinspectie Luchtbeschermingsdienst te Den Haag.

Collectie Binnenlandse Zaken, toeg. nr. 2.04.53.15

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
41	Processen-verbaal luchtaanvallen Zeeland	Nee, de locaties liggen buiten het onderzoeksgebied
77	Processen-verbaal luchtaanvallen Zeeland	Nee, de locaties liggen buiten het onderzoeksgebied

Ten tweede gaat het over het 'Bunkerarchief'. Middels overzichtskaarten uit dit archief onderzocht of er sprake was van militaire infrastructuur binnen het onderzoeksgebied. Blokkaart 5F (toegang 2.13.167, inventaris 281) is geraadpleegd. Hieruit is gebleken dat er geen sprake is van militaire infrastructuur binnen het onderzoeksgebied.

2.8 Archief Explosieven Opruimingsdienst Defensie – Semi-Statistisch Informatiebeheer

In het archief van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie zijn drie verplichte collecties met betrekking tot het ruimen van ontplofbare oorlogsresten geraadpleegd:

- Mijnenveldrapporten, het Semi-Statistisch Informatiebeheer beschikt over diverse leg- en ruimrapporten van mijnenvelden die tijdens de Tweede Wereldoorlog in geheel Nederland zijn gelegd;
- Het archief van de Mijn- en munitieopruimingsdienst (MMOD). In het archief van de MMOD zijn munitieruimingen in de periode 1945-1947 opgenomen;
- Het archief van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD), dit archief bevat alle meldingen van aangetroffen explosieven in Nederland vanaf 1971 tot heden.

2.9 Historisch Kaartmateriaal

Bij diverse instanties zijn historische kaarten beschikbaar welke voor het onderzoek zijn geraadpleegd. Onderstaand is geïnventariseerd of er een kaart beschikbaar is en of deze relevant is voor dit onderzoek

Kaart	Beschikbaar	Relevant	Bron
Stafkaart	X	Nee	Antea Group historisch archief OOO / LAC / NARA / TNA
Defence Overprint	x	Nee	Antea Group historisch archief OOO / LAC / NARA / TNA
Historische topografische kaart	X	Ja	Toptijdreis.nl

Conform het CS-VROO zijn de te positioneren kaarten middels GIS-software (Door Antea Group wordt gebruik gemaakt van ArcGIS en/of Qgis) gegeorefeerd op huidig kaartmateriaal door gebruik te maken van minimaal vier referentiepunten.

2.10 Luchtfotocollecties

In het voorliggend onderzoek zijn diverse collecties van luchtfotomateriaal geraadpleegd. Op basis van de kwaliteit, dekking, hoogte en datum zijn vervolgens luchtfoto's geselecteerd. Het luchtfotomateriaal is geanalyseerd op verstoringen in de vorm van verdedigingswerken, inslagen van afwerpmunitie (of geschutmunitie) en oorlogsschade. Conform het CS-VROO zijn tenminste de collecties van de volgende instanties geraadpleegd:

- Kadaster te Zwolle;
- Laurier Military History Archive (LMH) te Waterloo, Canada;
- National Archives and Record Administration (NARA), Washington, Verenigde Staten;
- The National Collection of Aerial Photography (NCAP) te Edinburgh, Schotland;
- Wageningen UR te Wageningen.

Voor een compleet overzicht zie hoofdstuk 4 met geraadpleegd luchtfotomateriaal. In hoofdstuk 4 worden ook eventuele relevante verstoringen besproken.

2.11 The National Archives (TNA), Londen

In het Nationaal Archief van het Verenigd Koninkrijk zijn diverse archiefstukken met betrekking tot de geallieerde strijdkrachten geraadpleegd. Ten eerste gaat het hierbij om de stukken van de luchtmacht, oftewel *Royal Air Force* (RAF). De stukken van de RAF bevatten relevante informatie met betrekking tot bombardementsgegevens in de vorm van ingezette kalibers, ontstekers en inslaglocaties.

Conform het CS-VROO zijn de volgende toegangsnummers geraadpleegd:

AIR 14 – Bomber Command Day- and night bomb raid sheets (1940-1945)²

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
2665 t/m 2681	Bomber Command: Night Bomb Raid Sheets	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied
3360 t/m 3368	Bomber Command: Day Bomb Raid Sheets	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied
3148 t/m 3155, 3159 t/m 3160, 3162 t/m 3166, 3178, 3182 t/m 3195	Bomber Command Groups: Form E summaries	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied

AIR 15 – Coastal Command Strike Sheets

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
768 t/m 771	Coastal Command Strike Sheets	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied

AIR 24 – Fighter Command Appendices

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
625 t/m 652	Fighter Command Appendices	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied

AIR 27 – Squadron Operations Record Books

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
-	-	-

² Conform het CS-VROO-02 (versie 2024-01) dienen ook 'Bomber Command AIR 24 appendices' geraadpleegd te worden. Binnen 'Bomber Command AIR 24 appendices' is geen informatie aangetroffen die aanvulling biedt op AIR 14. 'Bomber Command AIR 24 appendices' wordt derhalve niet nader behandeld.

AIR 37 – Second Tactical Air Force Daily Logs

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
715	Daily log: Sept.- Oct.	Ja
716	Daily log: Nov.- Dec.	Ja
717	Daily log: Jan.- Feb.	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied
718	Daily log: Mar.- May.	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied

Ten tweede beschikt de *National Archives* over *War Diaries* van Britse grondeenheden welke betrokken waren bij grondgevechten en artilleriebeschietingen in Nederland. Als er sprake is van één of beide oorlogshandelingen binnen- of in de directe omgeving van het onderzoeksgebied, dan zijn deze conform het CS-VROO ingezien.

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied is, zover bekend, geen sprake geweest van grondgevechten of artilleriebeschietingen waarbij Britse eenheden betrokken waren.

2.12 Bundesarchiv-Militärarchiv (BAMA), Freiburg

Het *Bundsarchiv* beschikt over een grote collectie met betrekking tot Duitse eenheden tijdens de Tweede Wereldoorlog. De collectie *Lagebericht van de Luftwaffenführungsstab* is geraadpleegd. Hierin is een overzicht opgenomen van diverse luchtaanvallen en vliegtuigcrashes over de periode 1940-1941 in Nederland. Door deze stukken te raadplegen wordt voldaan aan de eisen zoals gesteld in het CS-VROO.

RL 2 Luftlageberichte

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
205 – 269	Luftlageberichte mei 1940 t/m 1941	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied

RM7 Luftwaffenführungsstab, Luftlageberichte

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
344 – 353	Luftlageberichte augustus t/m november 1940	Nee, geen indicaties betreffende het onderzoeksgebied

2.13 National Archives and Records Administration (NARA), Washington

Mocht uit het literatuur- en archiefonderzoek blijken dat het onderzoeksgebied is getroffen door een Amerikaanse luchtaanval of onderdeel is geweest van grondgevechten waarbij Amerikaanse troepen zijn betrokken, dan is er aanvullend onderzoek gedaan in het NARA. Dit archief beschikt over een grote collectie van stukken met betrekking tot Amerikaanse troepen tijdens de Tweede Wereldoorlog.

Standaard raadpleegt Antea Group het aanvullende archief *Tagesmeldungen Ordnungspolizei*. Hierin staan diverse Duitse meldingen met betrekking tot luchtaanvallen, vliegtuigcrashes, maar bijvoorbeeld ook aangespoelde mijnen:

RG 242 – Tagesmeldungen Ordnungspolizei

Inventarisnummer	Omschrijving	Relevant
T175	<i>Tagesmeldungen Ordnungspolizei</i>	Nee, geen indicaties voor het achterblijven van OO binnen het onderzoeksgebied

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied hebben geen luchtaanvallen of grondgevechten plaatsgevonden waarbij Amerikaanse troepen betrokken zijn geweest. Er zijn daarom geen stukken geraadpleegd met betrekking tot deze oorlogshandelingen.

2.14 Library and Archives Canada (LAC), Canada

Als het uit archief- en literatuuronderzoek blijkt dat er binnen- of in de directe omgeving van het onderzoeksgebied Canadese grondeenheden actief waren, dan is de collectie van het LAC geraadpleegd. In deze collectie bevinden zich de *War Diaries* van deze eenheden.

Hoewel de directe omgeving van het onderzoeksgebied bevrijd is door Canadese grondtroepen zijn er geen aanwijzingen aangetroffen dat daarbij ook grondgevechten of artilleriebeschietingen hebben plaatsgevonden. Wel mortiervuur, maar hiervan is de exacte locatie onbekend.³

2.15 Internet

Op het internet is veel informatie beschikbaar over oorlogshandelingen, maar ook over naoorlogse ruimingen middels krantenberichten. Hieronder is een overzicht opgenomen met geraadpleegde websites.

Conform het CS-VROO zijn in ieder geval de volgende websites geraadpleegd:

Website	Adres	Relevant	Datum van raadpleging
SGLO Crash Database	www.verliesregister.studiegroepvluchtoorlog.nl	Ja	16-08-2024
Vergeltungswaffen	vergeltungswaffen.nl	Nee	19-08-2024
Delpher	www.delpher.nl	Ja	19-08-2024

Aanvullend zijn de volgende websites geraadpleegd:

Website	Adres	Relevant	Datum van raadpleging
4 en 5 mei	www.4en5mei.nl	Nee	19-08-2024
Beeldbank WO2	www.beeldbankwo2.nl	Nee	19-08-2024
Mijn stad mijn dorp	www.mijnstadmijndorp.nl	Nee	19-08-2024
NIMH Beeldbank	www.nimh-beeldbank.nl	Nee	19-08-2024
Oorlogsbronnen	www.oorlogsbronnen.nl	Nee	19-08-2024
Project 44	www.project44.ca	Ja	16-08-2024
Traces of War	www.tracesofwar.nl	Ja	19-08-2024
Aviation Heritage Museum	https://aviationmuseumwa.org.au	Nee	19-08-2024

2.16 Zoektermen

Conform het CS-VROO zal in bijlage 3 een overzicht worden gegeven van zoektermen welke zijn gehanteerd bij het inventariseren van relevante stukken binnen de diverse archieven.

³ NIMH toeg. nr. 447, invr. nr. 174.

3. Analyse literatuur en archiefstukken

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk is de analyse van het eerder geïnventariseerde bronnenmateriaal opgenomen. Hieronder zal de informatie uit de bronnen worden beoordeeld en geëvalueerd.

3.2 Overzicht met oorlogshandelingen

In het onderstaand overzicht zijn alle oorlogshandelingen opgenomen die mogelijk van invloed zijn op het huidige onderzoeksgebied. Het gaat hierbij om een interpretatie van informatie uit de geraadpleegde bron. Omdat uit de praktijk blijkt dat de ene bron feitelijk dichter bij de gebeurtenis staat dan een andere bron, wordt tevens bronnenkritiek toegepast. In de kolom relevantie is beschreven waarom een oorlogshandeling uiteindelijk wel of niet relevant is gebleken voor het onderzoeksgebied.

Conform het CS-VROO worden de oorlogshandelingen gekoppeld aan een locatieverwijzing in de huidige tijd.

Datum	Gebeurtenis	Relevant
1940		
Meidagen 1940	Op 10 mei werd een sectie van de 1e Compagnie van het Marinebataljon van Middelburg naar Noord-Beveland verplaatst om eventuele parachutisten te bestrijden. Vier dagen later, op 14 mei, kreeg het Peeldetachment genietroepen in Biggekerke van de Hoofd Sectie V-C.Z. de opdracht om via het pontveer bij Kortgene naar Noord-Beveland te vertrekken. Hun taak was om kuststellingen in te richten bij Cats en Colijnsplaat, elk geschikt voor een compagnie infanterie.⁴ In de ochtend van 16 mei waren de troepen op Noord-Beveland als volgt gelegd: het Peeldetachment genietroepen bevond zich in Cats en Colijnsplaat, terwijl 3-II-38 R.I. en een sectie-M.C.-II-38 R.I. in Colijnsplaat waren gestationeerd. Compagnie Franck en een sectie zware mitrailleurs waren in Cats, Compagnie Ubaghs in Wissekerke, Detachment 5-K.R.A. in Colijnsplaat, en Sectie-1-I Mar.Bat. in Kortgene. 3-II-38 R.I., met de toegevoegde sectie zware mitrailleurs, bleef in Colijnsplaat om de noordkust te bewaken. De commandant van het Peeldetachment genietroepen kreeg de opdracht om, voor zover mogelijk, de vaartuigen aan de noordkust van Zuid-Beveland over te brengen naar Noord-Beveland of ze tot zinken te brengen.⁵	Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
20 september 1940	In de vroege ochtend van 20 september een achttal bommen die afgeworpen werden nabij Colijnsplaat. Hierdoor geringe materiële schade aan gewassen.⁶	Niet aantoonbaar relevant, want de exacte locatie is niet bekend. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
22 september 1940	Een bombardement door <i>Blenheims Mk IV</i> op schepen bij Colijnsplaat.⁷	Niet relevant, ligt circa 420 meter van het onderzoeksgebied, <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld. De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>
4 oktober 1940	Een <i>Dornier DO 17</i> nabij Colijnsplaat wordt neergeschoten door een andere Duitse piloot. Eén van de twee bemanningsleden overleeft dit niet.⁸	Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.

⁴ De Groene Serie – De Strijd in Zeeland, p. 100; 112.

⁵ Ibid, 113.

⁶ Bundesarchiv RLII-24.

⁷ Bombardementen en verongelukte vliegtuigen 10 mei 1940-5 mei 1945, p. 761.

⁸ SGLO T0860.

Onderzoek ontplofbare oorlogsresten conflictperiode

OCP Molenweg Colijnsplaat
projectnummer 0487772
5 september 2024 definitief 00
Gemeente Noord-Beveland

Datum	Gebeurtenis	Relevant
		<i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
1941		
12 augustus 1941	Een <i>Messerschmitt</i> (Bf 109 E-7) van 2./JG 1 <i>Luftwaffe</i> , gevlogen door Uffz. B. Deklerk loopt gevechtsschade op na een luchtgevecht. Hierdoor 'crash-landed' Deklerk nabij Colijnsplaat, maar hij overleeft. De noodlanding vond plaats te Oud-Noord-Bevelandpolder. ⁹	Niet relevant, ligt circa 2 kilometer buiten het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis in meerdere bronnen staat vermeld.</i>
17 augustus 1941	Zes brisantbommen kwamen op een akkerland terecht. ¹⁰ Volgens auteur Barth kwamen deze bommen terecht in een aardappelveld in de Nieuw-Noord-Bevelandpolder. ¹¹	Niet relevant, ligt circa 4,5 kilometer van het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
1942		
17 januari 1942	Een <i>Focke Wulf</i> (FW 190A-4) van 6./JG 1 stort neer nabij de boerderij van Breure te Colijnsplaat. Van de piloot werd slechts een stukje schedel teruggevonden (Uffz. George Strunz). ¹²	Niet relevant, ligt circa 650 meter van het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
12 op 13 april 1942	In de nacht van 12 op 13 april liet een geallieerd vliegtuig bommen vallen in de Nieuw-Noord-Bevelandpolder en Wissenkerke. Deze hebben geen schade aangericht. ¹³	Niet relevant, ligt circa 4,5 kilometer van het onderzoeksgebied. <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld. De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>
1943		
29 mei 1943	In de nacht van 29 op 30 mei een brisantbom en brandbommen neergekomen nabij Kats aan de Noordlangeweg. Hier lagen vele brandbommen. In totaal tien verbrande brandbommen aangetroffen. Ruiten van J.M.J Bruijnzeel geheel waren vernield. Op 30 mei is een gat aangetroffen in de grond van M. de Bruijne (No. 123) van plm 10 meter middellijn en een diepte van plm 3.5 meter. Waarschijnlijk door de ontplofte brisantbom. Circa 2 kilometer van het dorp Kats. In de loop van 30 mei zijn twee niet ontstoken brandbommen overhandigd aan de rijksveldwachter. ¹⁴	Niet relevant, de Noordlangeweg ligt circa 560 meter buiten het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
19 november 1943	Een bombardement met brandbommen op Colijnsplaat. Hierbij werd de boerderij van P. van Dijke getroffen. ¹⁵ Waarschijnlijk nabij de Magasjesweg. ¹⁶ Hier werd door T. van der Weele, aldus eigen zeggen, een niet-ontplofte brandbom gevonden. Van der Weele vond nog 37 stuks niet-ontplofte brandbommen.	Niet relevant, de Magasjesweg ligt circa 3,3 kilometer van het onderzoeksgebied. Daarnaast is het verhaal van T. van der Weele opgeschreven in 1995. Ergo, circa vijftig jaar later dan de voorgevallen gebeurtenissen. <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld.</i>

⁹ SGLO R1037; Gemeentearchief Kortgene, toeg. nr. 180.3.

¹⁰ Bundesarchiv Berlin Lichterfelde, R 58/3578, S. 193 RS

¹¹ A.J. Barth, *Tussen isolement en ontsluiting. Een bestuurlijke geschiedenis van Noord-Beveland, 1795-1995*, p. 121

¹² SGLO; Wings of Victory

¹³ Barth, *Tussen isolement en ontsluiting*, 12.

¹⁴ Gemeentearchief Kortgene, toeg. nr. 1037, invr. nr. 31.

¹⁵ Bombardementen en verongelukte vliegtuigen 10 mei 1940-5 mei 1945, p. 1728.

¹⁶ Levensverhaal Tonny van der Weele.doc (live.com), geraadpleegd op 22 augustus, 2024.

Datum	Gebeurtenis	Relevant
		<i>De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>
1944		
1 juli 1944	Op Figuur 4 is nabij Colijnsplaat militaire infrastructuur te zien. In dit geval gaat het om palenvelden (Rommelasperges) en luchtdoelgeschut van 2 cm. Tevens is er een schijnvliegveld in aanleg, omringd met palen.	Mogelijk relevant, ligt nabij het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>

Figuur 4. Weergave van objecten te Noord-Beveland, zoals Rommelasperges, een stuk luchtdoelgeschut (2 cm) en een schijnvliegveld. Het onderzoeksgebied is indicatief in het blauw weergegeven (Bron: NIMH).¹⁷

4 augustus 1944	Door Flak vuur vanaf een schip wordt Pilot J.C. Holder van No 137 Squadron neergeschoten. Zijn <i>Typhoon</i> stort neer in de Oosterschelde, nabij Colijnsplaat. ¹⁸	Niet relevant, de Oosterschelde ligt buiten het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
4 september 1944	Een aantal jongemannen probeerden het eiland Noord-Beveland zelf te bevrijden. Zij namen Kamperland in en een aantal Duitse soldaten gevangen. Echter, een dag na de gevangenneming kwamen Duitse troepen vanuit Veere naar het eiland om de orde te herstellen. Als gevolg werden enkele jongemannen opgepakt door de Duitsers. Eén van de gevangen genomen mannen werd standrechtelijk geëxecuteerd. ¹⁹	Niet relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO. <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld. De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>

¹⁷ NIMH, toeg. nr. 575, invr. nr. 165.

¹⁸ SGLO T3913.

¹⁹ Tweede Wereldoorlog – Noord-Beveland rond de bevrijding van 1944, 7. WO2 - Noord-Beveland rond de bevrijding.pdf (gemeentearchiefgoes.nl), geraadpleegd op 16 augustus, 2024.

Datum	Gebeurtenis	Relevant
10 september 1944	Vier <i>Supermarine Spitfire</i> van 441 Wing, 125 Squadron, voerden een aanval uit op drie schepen in de haven te D3240. 'Near misses' worden gemeld. Informatie over de ingezette OO zijn niet vermeld in het geraadpleegde bronmateriaal. ²⁰	Niet relevant, de luchtaanval vond plaats nabij de haven van Colijnsplaat (qD3240). Dit ligt circa 700 meter van het onderzoeksgebied. qD3621 ligt ver buiten het onderzoeksgebied (nabij Visschershoek). <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
16 september 1944	"De <i>Spitfires</i> die een aanval hadden moeten doen op schepen in de Zandkreek deden dat behalve op het schip bij Schouwen, nu op drie schepen bij Colijnsplaat." ²¹	Niet aantoonbaar relevant, want exacte locatie is niet bekend. <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld. De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>
30 en 31 oktober 1944	Een Canadees verkenningsskadron, versterkt met mortieren en mitrailleurs, stak over naar Noord-Beveland. Met de hulp van circa 25 leden van de Binnelandse Strijdkrachten kon het eiland in twee dagen worden bevrijd. ²²	Niet relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO. <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld. De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>
1 november 1944	In de <i>War Diaries</i> van het 8th Canadian Reconnaissance Regiment staat: "Generally cleaning up of North Beveland and making preparations to move into new concentration area for rest and maintenance." ²³	Niet relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
2 november 1944	Noord-Beveland werd op 2 november 1944 bevrijd. ²⁴ Echter, naburig eiland Schouwen-Duiveland niet. Hierdoor bleef Noord-Beveland deel van het frontgebied en werd het eiland regelmatig onder vuur genomen. In een dagboek van een oorlogscorrespondent die bij de bevrijding van Noord-Beveland was, valt het volgende af te lezen: onder leiding van Dick Porteous en diens 8e Reconnaissance regiment werd eerst Zuid-Beveland en later Noord-Beveland bevrijd. Hierbij werden veel Duitse krijgsgevangenen genomen, waaronder 2 piloten die hun jager moesten landden te Noord-Beveland. Nabij Colijnsplaat lag een mijnenveger die Porteous wilde kapen. Echter, dat is niet gelukt. In opdracht van Porteous werden enkele mortiergranaten afgeschoten vanaf Zuid-Beveland richting Duitse troepen in Noord-Beveland. De reden hierachter was om overgave af te dwingen. Dit slaagde. Al met al werden 250 Duitsers gevangengenomen. ²⁵	Niet relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO en exacte locatie onbekend. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
14 november 1944	De verkenningsafdeling van de Prinses Irene Brigade wordt ingekwartierd in Colijnsplaat. Vanuit het nog bezette Schouwen wordt Colijnsplaat nogal eens door de Duitse artillerie onder vuur genomen. Vooral veel ruiten moeten het daarbij ontgelden. ²⁶	Niet aantoonbaar relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO en exacte locatie van artilleriebeschietingen onbekend. <i>Deze betrouwbaarheid van deze melding kan niet worden vastgesteld. De melding staat enkel in secundaire bronnen vermeld.</i>

²⁰ TNA: AIR 37/716; 27/1881²¹ G.J. Zwanenburg, En nooit was het stil II, p. 318.²² C. Klep, B. Schoenmaker, *De bevrijding van Nederland*, p. 186.²³ 8th Canadian Reconnaissance Regiment, p. 7.²⁴ Tweede Wereldoorlog – Noord-Beveland rond de bevrijding van 1944, 7. WO2 - Noord-Beveland rond de bevrijding.pdf (gemeentearchiefgoes.nl), geraadpleegd op 16 augustus, 2024.²⁵ NIMH toeg. nr. 447, invr. nr. 174.²⁶ Lt. Havelaar en Colijnsplaat 1994. (1992) (noord-beveland.nl), geraadpleegd op 22 augustus, 2024.

Datum	Gebeurtenis	Relevant
24 november 1944	In de nacht van 24 op 25 november landde een Duitse eenheid op de Noord-Bevelandse kust, vlakbij Colijnsplaat. Doel van de operatie was om een uitwateringssluis op te blazen, waardoor een groot deel van het eiland onder water zou komen. Door de legering van een eenheid van de Prinses Irenebrigade is dit voorkomen.²⁷ Bij de afwateringssluis in Colijnsplaat komen de twee groepen elkaar tegen. Er worden lichtkogels afgevuurd. De Duitsers trekken zich terug. [...] In de buurt van de hoeve aan de West-Zeedijk graven ze zich in. [...] De strijd brandt daarop los. Er wordt steun gevraagd en gekregen van een Brits artillerie-batterij, opgesteld bij Nieuwland. Het eerste schot van de Britse artillerie valt boven op de kruin van de dijk. Naenkele schoten staan de Duitsers op met hun handen in de lucht. [...] Bij de verhoren van de Duitsers wordt pas duidelijk hoe groot de ramp had kunnen zijn als hun opzet zou zijn geslaagd. Grote hoeveelheden springstof worden aangetroffen bij hun uitrusting. De bedoeling was om de afwateringssluis op te blazen en hiermee grote delen van het eiland verder onder water te zetten. Verder zou de mannelijke bevolking moeten worden samengedreven in de Ned. Hervormde Kerk, om daarna die kerk op te blazen.²⁸	Niet relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO. Bovendien ligt de West-Zeedijk circa 1.4 kilometer van het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
16 december 1944	Bericht van 16 december dat door inslag van brandbommen een boerenschuur is afgebrand te Colijnsplaat. ²⁹	Niet aantoonbaar relevant, want de exacte locatie is niet bekend. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
24 december 1944	Vier <i>Hawker Typhoons</i> van 198 <i>Wing</i> , 123 <i>Squadron</i> , namen twee <i>Midget Subs</i> waar te D.3242. De onderzeeërs verplaatste zich richting het oosten. Twee <i>Hawker Typhoons</i> verschoten 16 raketten (60 lb.) en 20 mm granaten tussen 11.50 en 13.15 uur. Overige aanvallen vonden verder van het onderzoeksgebied plaats. ³⁰	Niet relevant, aanval vond plaats op het water. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
31 december 1944	“ <i>Störfeuer der Batterie Westenschouwen (24 Schuss 9,4 cm) auf erkannte Feindbatterie bei Kolijnsplaat. Schüsse im Ziel, Treffer mit Rauchentwicklung beobachtet.</i> ” ³¹ Nederlandse vertaling: blokkerend vuur van de batterij bij Westenschouwen (24 schoten van 9,4 cm) op de vijandelijke batterij nabij Colijnsplaat. Deze schoten waren op doel, waarbij rookontwikkeling werd waargenomen.	Niet aantoonbaar relevant, de exacte locatie is niet bekend. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>

²⁷ NIMH toeg. nr. 466, invr. nr. 9; Tweede Wereldoorlog – Noord-Beveland rond de bevrijding van 1944, 7. WO2 - Noord-Beveland rond de bevrijding.pdf (gemeentearchiefgoes.nl), geraadpleegd op 16 augustus, 2024; *De bevrijding van Nederland*, p. 240.

²⁸ Lt. Havelaar en Colijnsplaat 1994. (1992) (noord-beveland.nl), geraadpleegd op 22 augustus, 2024.

²⁹ Zeeuws Archief, toeg. nr. 6.4-683 invr. nr. 1497.

³⁰ TNA: AIR 37/716; 27/1170.

³¹ The National Archives & Record Administration, T1022-2726. Nederlandse vertaling: “Blokkerend vuur van de batterij Westenschouwen (24 schoten van 9,4 cm) op de gedetecteerde vijandelijke batterij nabij Colijnsplaat. Schoten op doel, treffers waarbij rookontwikkeling wordt waargenomen.”

Figuur 5. Bevrijding van Noord-Beveland (Bron: Traces of War).

1945		
31 januari 1945	Oorlogsschade is vrijwel gering op Noord-Beveland. Ander bericht is dat, sinds Noord-Beveland bevrijd is, het nu wel aan de frontlinie ligt en derhalve niet veilig is voor vijandelijk vuur. ³²	Niet relevant, geen indicatie voor achterblijven OO. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
1 februari 1945	Bericht van 1 februari 1945 dat Noord-Beveland de afgelopen maand vanaf Schouwen- en Duiveland werd beschoten. Hierdoor ontstond glasschade in Colijnsplaat. Vliegende bommen zijn niet gevallen. ³³	Niet aantoonbaar relevant, exacte locaties van beschietingen zijn niet vast te stellen. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
11 april 1945	In de avond van 11 april zijn omstreeks 18.15 uur drie granaten, vermoedelijk door Duitsers vanaf Schouwen afgevuurd, neergekomen nabij Colijnsplaat. Twee binnen het dorp. Eén in enkele tuinpercelen, zonder veel schade aan te richten. Een andere is ontploft tegen de stoep van perceel A112 aan de Voorstraat te Colijnsplaat. Enkele kinderen werden getroffen door granaatscherven. ³⁴	Niet relevant, geen indicatie voor achterblijven OO. Bovendien ligt de Voorstraat circa 400 meter van het onderzoeksgebied. Tevens zijn er weinig ruimingen van verschoten geschutmunitie in de omgeving van het onderzoeksgebied. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>
27 april 1945	Kosten voor het opruimen, vervoeren en distribueren van de zogenoemde Rommelasperges zijn 182.321, 14 gulden. ³⁵	Niet relevant, geen indicatie voor achterblijven OO. <i>Deze melding wordt als betrouwbaar beschouwd omdat de gebeurtenis</i>

³² Zeeuws Archief, toeg. nr. 280, invr. nr. 4300.³³ Zeeuws Archief, toeg. nr. 280, invr. nr. 4283.³⁴ Gemeentearchief Kortgene, toeg. nr. 26.1.³⁵ Gemeentearchief Kortgene, toeg. nr. 73-03, invr. nr. 20.

Datum	Gebeurtenis	Relevant
		<i>gedetailleerd in een primaire bron staat beschreven.</i>

3.3 Ruimingen van ontplofbare oorlogsresten

In de collecties van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie zijn alle meldingen en ruimingen van explosieven opgevraagd. Het gaat hierbij ruimrapporten van mijnvelden, ruimingen van de MMOD (voorloper van de EODD).

Datum	Locatie	Omschrijving
13-02-1945	Kortgene	Geen opgave omtrent aanwezigheid van mijnvelden te Kortgene. ³⁶
10-01-1946	Kortgene	“ [...] deel ik U mede, dat zich in deze gemeente <u>geen</u> mijnen bevinden die bij de uitvoering van werkzaamheden hinderen.” ³⁷

3.3.1 Mijneveldrapporten

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen meldingen van de aanwezigheid van mijnvelden aangetroffen.

3.3.2 Ruimingen/meldingen MMOD (1945-1947)

In de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn in het archief van de MMOD geen meldingen aangetroffen.

3.3.3 Explosieven Opruimingsdienst Defensie (1971-heden)

De volgende ruimingen en meldingen van ontplofbare oorlogsresten door de Explosieven Opruimingsdienst zijn bekend:

³⁶ MMOD, Noord-Beveland.

³⁷ MMOD, Noord-Beveland.

Figuur 6. Activiteiten van de EOD nabij het onderzoeksgebied. Meldingen die niet OO gerelateerd zijn, die zijn buiten het onderstaande schema gehouden (Bron: Antea Group).

Nummer	Locatie	Omschrijving
19731537	Perceel bij Zeelandbrug, Colijnsplaat	1x granaat
19801574	Niet in bezit	Niet in bezit
19912181	Niet in bezit	Niet in bezit
19961608	Noordweg 3, Geersdijk	1x 81 mm lichtmortiergranaat, Amerikaans, leeg
19971280	Banjaard, Kamperland	1x Mortiergranaat, staartstuk, vol
19980116	Ruiterplaat, Kamperland	1x 7,5 cm pantsermassie, 1x 10 cm brisantgranaat
19982227	Visserijhaven, Colijnsplaat	2x Antitankmijnen
20011483	Oesterpit, berm, Colijnsplaat	1x Signaalpatroon
20020872	Niet in bezit	Niet in bezit
20030019	Visserijhaven, Colijnsplaat	1x 12 cm Brisantmortiergranaat, Duits) 1x 5 cm brisantmortiergranaat, Granatwerfer, Duits

3.3.4 Conclusie

Binnen of in de directe omgeving van het onderzoeksgebied zijn geen meldingen door de EODD gedaan die mogelijk het gevolg zijn van relevante oorlogshandelingen. De meldingen die in de tabel hierboven zijn uitgewerkt, kunnen worden beschouwd als toevalstreffers.

4. Analyse luchtfotomateriaal

4.1 Inleiding

Voor het huidige onderzoeksgebied zijn een aantal luchtfoto's uit de Tweede Wereldoorlog geselecteerd en geanalyseerd.

Conform het CS-VROO wordt de validiteit van de classificatie per waargenomen object vastgesteld. Het gaat hierbij om drie niveaus van betrouwbaarheid:

- *Bevestigd: Betrouwbaarheid grenst aan zekerheid. De waarneming kan worden bevestigd met een tweede bron;*
- *Waarschijnlijk: de organisatie is overwegend zeker van de validiteit van de classificatie van het object op de luchtfoto;*
- *Mogelijk: De organisatie is overwegend onzeker van de validiteit van de classificatie van het object op de luchtfoto.³⁸*

Alle genoemde luchtfoto's zijn gegeorefereerd middels GIS-software (door Antea Group wordt ArcGIS en/of Qgis). Daarbij is gebruik gemaakt van minimaal 10 referentiepunten welke zijn geplaatst op satellietbeelden of andere digitale kaarten. De luchtfotoafwijking wordt in de onderstaande tabel benoemd worden. In de door Antea Group gebruikte software kan gebruik worden gemaakt van 3D fotogrammetrie. Het gebruik van 3D fotogrammetrie heeft voor het voorliggende onderzoek geen aanvulling opgeleverd.

Overzicht luchtfotomateriaal

Datum	Sortienr	Fotonrs	Schaal	Kwaliteit	Afwijking	Bronhouder	Analist 1	Analist 2
06-10-1944	R4_2	4109		B		LMH		

4.2 Resultaat luchtfotoanalyse

Op het luchtfotomateriaal zijn geen verstoringen aangetroffen die duiden op gevechtshandelingen. Er is wel een geschutopstelling buiten het onderzoeksgebied waargenomen. Daarnaast is er ook een tankgracht in aanleg zichtbaar, maar dat is geen directe indicatie voor het aantreffen van OO.

³⁸Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse Ontplofbare Oorlogsresten (Definitieve versie, d.d 01-03-2024), p. 17.

Figuur 7. Uitsnede van luchtfoto, waarop het onderzoeksgebied te zien is (Bron: Antea Group).

5. Beoordeling van het bronnenmateriaal

5.1 Inleiding

Uit de analyse van het bronnenmateriaal zijn diverse indicaties en contra-indicaties naar voren gekomen. In dit hoofdstuk is een overzicht opgenomen van deze indicaties en leemten in de kennis. In het voorliggende rapport is gebleken dat geen sprake is van een verdacht gebied OO. Derhalve komen 5.3, 5.4 en 5.5 te vervallen.

5.2 Indicaties en leemten in de kennis

Conform het CS-VROO zijn alle indicaties en contra-indicaties gekoppeld aan een locatieverwijzing in de huidige topografie. Deze locatieverwijzing is terug te vinden op de gebeurtenissenkaart (7.3) en is ook terug te vinden in de chronologische gebeurtenissenlijst (7.2). Hieronder is een overzicht gegeven van de meest relevant indicaties, contra-indicaties en leemten in de kennis. Eventuele onduidelijkheden in de locatieverwijzingen zullen hieronder wederom terugkomen.

Uit de analyse van het bronnenmateriaal zijn de volgende indicaties naar voren gekomen:

- Nabij het onderzoeksgebied zijn verscheidene vliegtuigen neergestort;
- Buiten het onderzoeksgebied hebben verscheidene bombardementen plaatsgevonden;
- Tijdens de bevrijding van Noord-Beveland hebben er artilleriebeschietingen plaatsgevonden. Echter, de exacte locatie van deze beschietingen zijn onbekend;
- De Duitsers hebben in november 1944 een actie ondernomen om Noord-Beveland onder water te zetten, maar dit is mislukt door de troepen van de Prinses Irenebrigade en Canadezen. Zodoende hebben er grondgevechten plaatsgevonden op Noord-Beveland, maar vonden deze plaats buiten het onderzoeksgebied.;

Uit de analyse van het bronnenmateriaal zijn de volgende contra-indicaties naar voren gekomen:

- Voor zover bekend zijn er geen V-1's binnen het onderzoeksgebied ontploft;
- Voor zover bekend zijn er geen vliegtuigen binnen het onderzoeksgebied neergestort;
- Er zijn geen feiten geconstateerd dat het onderzoeksgebied is getroffen door artilleriebeschietingen of grondgevechten, zowel in de meidagen van 1940 als aan het einde van de oorlog in 1944-1945.

Uit de analyse van het bronnenmateriaal zijn de volgende leemten in de kennis naar voren gekomen:

- Niet alle in de bronnen genoemde oorlogshandelingen kunnen gekoppeld worden aan een specifieke locatie;
- De Duitse archieven zijn grotendeels vernietigd. Hierdoor zijn nog slechts weinig primaire gegevens beschikbaar over de Duitse zijde van de Tweede Wereldoorlog;
- De EODD heeft munitieruimrapporten opgesteld voor alle uitgevoerde munitieruimingen. Gebleken is dat de vindplaats van de OO vaak niet nauwkeurig is opgeschreven;
- Voor het oprichten van de EODD (1971) werden munitieruimingen door verschillende instanties uitgevoerd. De organisaties die zich tot deze tijd bezighielden met het ruimen van OO hielden allen hun eigen registratie bij. Deze ruimgegevens zijn niet gecentraliseerd opgeslagen of ontsloten. De archieven van de MMOD zijn geraadpleegd om munitieruimingen in de periode 1945-1947 in te zien. Waar de meldingen met betrekking tot ruimingen van munitie in de periode 1947-1971 is opgeslagen is niet altijd te achterhalen.

In paragraaf 5.3 wordt beschreven of er sprake is van een verdacht gebied en in hoeverre deze overlapt met het huidige onderzoeksgebied. Daar is in dit geval geen sprake van. Derhalve vervallen 5.3, 5.4, 5.5 en de tabel bij deze paragraaf.

5.3 Horizontale afbakening

Bij de bepaling van de horizontale afbakening is gebruik gemaakt van het document 'Nadere bepalingen beoordelen bronnenmateriaal en afbakening verdacht gebied, behorende bij het CS-VROO.' Als blijkt dat dit document geen handvatten biedt voor de afbakening van het verdachte gebied, dan wordt teruggevallen op de richtlijnen zoals gehanteerd in WSCS-OCE. Indien van deze richtlijnen afgeweken zal worden, dan worden de keuzes gemotiveerd en onderbouwd.

Uit het geraadpleegde bronnenmateriaal zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten aangetroffen. De horizontale afbakening komt daarmee te vervallen.

5.4 Verticale afbakening

Bij de bepaling van de verticale afbakening is gebruik gemaakt van het document 'Nadere bepalingen beoordelen bronnenmateriaal en afbakening verdacht gebied, behorende bij het CS-VROO', bodemgegevens en sonderingen.

Uit het geraadpleegde bronnenmateriaal zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten aangetroffen. De verticale afbakening komt daarmee te vervallen.

5.5 Mogelijk aan te treffen ontplofbare oorlogsresten

Uit het onderzoek conflictperiode is gebleken dat het onderzoeksgebied verdacht is op diverse types ontplofbare oorlogsresten. Hieronder is een overzicht opgenomen met mogelijk aan te treffen munitiesoorten. Deze is veelal gebaseerd op in het verleden aangetroffen explosieven (bij ruiming), *War Diaries* of vluchtgegevens van bombardementen:

Hoofdsoort	Type en ontsteker	Nationaliteit	Verschijningsvorm	Hoeveelheid

6. Conclusie en advies

De gemeente Noord-Beveland is voornemens aanlegwerkzaamheden uit te voeren aan de Molenweg te Colijnsplaat. Tijdens de realisatie zullen grondroerende activiteiten plaatsvinden. Voorafgaand aan de uitvoering van de werkzaamheden zal zoals in de Arbeidsomstandighedenwet gesteld wordt, moeten worden gezorgd voor een veilige werkplek. Er dient daarom een onderzoek te worden uitgevoerd naar de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten.

In opdracht van de gemeente Noord-Beveland heeft Antea Nederland B.V. (hierna: Antea Group) daarom een onderzoek conflictperiode uitgevoerd met betrekking tot het door de opdrachtgever aangeleverde onderzoeksgebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het *certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse Ontplofbare oorlogsresten* (CS-VROO).

In het voor dit onderzoek geraadpleegde bronnenmateriaal zijn feitelijk geen indicaties voor de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten binnen het onderzoeksgebied aangetroffen.

Advies:

Bij de voorgenomen werkzaamheden hoeft geen rekening te worden gehouden met het aantreffen van OO. Mocht echter tijdens werkzaamheden spontaan een OO aangetroffen worden, dan dient het protocol 'Spontaan aantreffen Ontplofbare Oorlogsresten' aangehouden te worden. Deze is als bijlage bij dit rapport gevoegd.

Indien OO worden aangetroffen binnen het onderzoeksgebied, is dit nieuwe feitelijke informatie. Als deze situatie zich voordoet, moet in overleg met een ter zake deskundige worden vastgesteld of sprake is van een incident of dat er aanleiding is de werkwijze aan te passen.

7. Bijlagen

- 7.1 Bijlage 1: Gebruikte Zoektermen (Losbladig)**
- 7.2 Bijlage 2: Chronologische Gebeurtenissenlijst (Losbladig)**
- 7.3 Bijlage 3: Gebeurtenissenkaart (Losbladig)**
- 7.4 Bijlage 4: Bodembelastingkaart (Losbladig)**
- 7.5 Bijlage 5: Protocol spontaan aantreffen ontplofbare oorlogsresten (Losbladig)**

TÜVNORD

Pagina 1 van 1

Certificaat

voor het kwaliteitssysteem volgens

Vooronderzoek en Risicoanalyse ontplofbare oorlogsresten

De certificatie instelling TÜV NORD Nederland verklaart hiermee dat het gerechtvaardigd vertrouwen bestaat dat het gehanteerde kwaliteitssysteem voldoet aan de eisen uit het bovengenoemde certificatieschema en dat de certificatie heeft plaatsgevonden volgens haar certificatiereglement voor de organisatie

Antea Nederland B.V.
Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout

Dit certificaat is afgegeven op basis van het Certificatieschema Vooronderzoek en Risicoanalyse ontplofbare oorlogsresten, vastgesteld d.d. 29 januari 2021, waarmee voldaan wordt aan de kaderbepalingen van het Arbeidsomstandighedenbesluit.

De eisen in dit certificatieschema hebben betrekking op het kwaliteitssysteem van de organisatie inzake het Vooronderzoek en de Risicoanalyse van ontplofbare oorlogsresten. De certificatie is onderworpen aan een jaarlijkse evaluatie door TÜV NORD Nederland.

Toepassingsgebied

Deelgebied: Vooronderzoek ontplofbare oorlogsresten.

Deelgebied: Risicoanalyse ontplofbare oorlogsresten.

Registratienummer 31949-1.2
KvK nummer 24424833

Certificaat geldig van 19-12-2023
Certificaat geldig tot 19-12-2026
Datum eerste certificatie 19-12-2023

Managing Director

TÜV NORD Nederland B.V.
Ekkersrijt 4401, 5692 DL Son en Breugel
tuv.nl

TÜV®

TÜVNORDGROUP

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1700 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ Oosterhout
Postbus 40
4900 AA Oosterhout

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct een melding te maken bij security@antegroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

www.anteagroup.nl

Bijlage 1. Gebruikte zoektermen

Hieronder zal een overzicht gegeven worden met gebruikte zoektermen zoals beschreven onder paragraaf 3.16

Zoektermen	Bron	Relevant
Explosieven gemeente Colijnsplaat	Internet	Ja
Luchtbeschermingsdienst	Internet	Nee
Oorlogsschade	Internet	Nee
Schade	Internet	Nee
Oorlog	Internet	Nee
Vliegtuig	Internet	Nee
Vliegtuigcrash	Internet	Nee
Duits	Internet	Nee
Militair	Internet	Ja
Militair Gezag	Internet	Nee
Munitie	Internet	Nee
Bom	Internet	Nee
Bommen	Internet	Nee
Ruiming	Internet	Nee
Ruimingeng	Internet	Nee
Mijnen	Internet	Nee
Mijnenvelden	Internet	Nee
Bunker	Internet	Nee
Tweede Wereldoorlog	Internet	Nee
Proces-verbaal	Internet	Nee
Brand	Internet	Nee
Granaat	Internet	Nee
Blindganger	Internet	Nee
Luchtaanvallen	Internet	Nee
Bombardementen	Internet	Nee
Beschielingen	Internet	Nee
Bomben	Internet	Nee
Verdedig	Internet	Nee
Loopgr	Internet	Nee
Tankgra	Internet	Nee
Atlantik	Internet	Nee
Rapport	Internet	Nee
Politie	Internet	Nee
Marechaussee	Internet	Nee
Molest	Internet	Nee
Huisnumm	Internet	Nee
Straatn	Internet	Nee
Concordantie	Internet	Nee
Colijnsplaat	Internet	Nee
Kortgene	Internet	Nee
Oosterschelde	Internet	Nee
Noord-Beveland	Internet	Ja
*Rommelasperges	Internet	Nee
Versperring	Internet	Nee
Vliegveld	Internet	Nee

VG_ID	Datum	Plaats	Straat	Omgeving	Bronhouder	B_code	A_code	Symbol	Gebeurtenis_01	Gebeurtenis_02	Vereniging	Beschrijving van de gebeurtenis	Type en omvang	Rationaliteit	Beschrijving van de gebeurtenis	X_00	Y_00
NIMH13	1945	Noord-Beveland			NIMH	474	174_0010		Grondgevecht	Dagboek van een oorlogscorrespondent die bij de bevrijding relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						48311	402548
GA1695K_1	26-8-1940	Kortgene	Colijnsplaat		Gemeentearchief Kortgene	1037	2		Vliegtuigcrash	Bereikt van 16 september 1941 dat op 26 augustus 1940 relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						47763	402507
BULW2473	20-9-1940	Colijnsplaat	auf Ackerland	auf Ackerland	Bundesarchiv	BA-RM7-348-141			Bombardement	0530. Kolijnsplaat (sic) (Zeeland), 8 (Bomben) Abwurf Niet aantoonbaar relevant, want exacte locatie is niet bekend.						48365	402279
BW46_2905	22-9-1940	Colijnsplaat			Bombardementen en verong	BW46			Bombardement	Bombardement door Hlenheims Mk IV op schepen bij Oost-Nieuw-Beveland relevant, want exacte locatie is niet bekend.						48315	402883
GA1695K_2	4-10-1940	Colijnsplaat			Gemeentearchief Kortgene	1037	3		Beschieting	door Bericht van 15 september 1941 dat op 4 oktober 1940, Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.							
T0860	4-10-1940	Colijnsplaat			SGLO; Wings of Victory	https://0860			Vliegtuigcrash	Een Dornier Do 17; Mk 2-2; Serial/Wnr. 3343; van 5. /NK Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.							
GA1695K_4	12-8-1941	Colijnsplaat			Gemeentearchief Kortgene	1037	17		Beschieting	door Aanval op de Oosterschelde. Een bemanning Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						55284	398473
GA1695K_5	12-8-1941	Oud-Noord-Bevelandpolder			Gemeentearchief Kortgene	1037	19		Beschieting	door Aanval op de Oosterschelde. Het vliegtuig werd Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						55284	398473
R0137	12-8-1941	Colijnsplaat			SGLO	R0137			Beschieting	door Messerschmitt Bf109; Mk E-7; Serial/Wnr. 1458; van 2. Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						55284	398473
BW46_5422	17-8-1941	Kortgene		Akker	Bundesarchiv Berlin	Lichterfeld 58/3578	S. 193 RS		Bombardement	Zes brisantbommen kwamen op een akkerland terecht Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.						47377	400397
GA1695K_6	17-8-1941	Nieuw-Noord-Bevelandpolder			Gemeentearchief Kortgene	1037	20		Bombardement	Bommen gevallen bij A. van de Zande, wonende te Kort Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.							
BW46_5422	17-8-1941	Noord-Beveland			Bombardementen en verong	BW46			Bombardement	Bombardement op Noord Beveland. Getroffen werd een Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.							
GA1695K_8	12-4-1942	Colijnsplaat			Gemeentearchief Kortgene	1037	8		Bombardement	In de nacht van 12 op 13 april omstreeks 12.30 uur boei Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.							
BW46_6528	13-4-1942	Noord-Beveland			Bombardementen en verong	BW46			Bombardement	Bombardement op Noord Beveland. Getroffen te Colij Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.							
BW46_8101	17-1-1943	Colijnsplaat		Boerderij Breure	Wings of Victory	https://db.wingstovictory.nl/nl/database/crashes/218			Een Focke Wulf (FW 190A-4) van 6. /JG 1 stort neer nabij de boerderij van Breure te Colijnsplaat. Van de piloot werd slechts een stukje schedel teruggevonden (Uffz. George Strunz).								
BW46_8101	17-1-1943	Colijnsplaat			Bombardementen en verong	BW46			Vliegtuigcrash	Duits vliegtuig te Colijnsplaat bij de boerderij van P. Bro Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.							
BW46_10493	19-11-1943	Colijnsplaat			Bombardementen en verong	BW46			Bombardement	Bombardement met brandbommen op Colijnsplaat. Ge Niet relevant, de Magasjesweg ligt circa 3,3 kilometer van het onderzoeksgebied. Daarnaast is het verhaal van T. van der Weele opgeschreven in 1995. Ergo, circa vijftig jaar later dan de voorgevallen gebeurtenissen.						49278	402286
NIMH14	1-7-1944	Colijnsplaat			NIMH	575	5_0002		Militaire infrastructuur	Duitse verdedigingswerken nabij Colijnsplaat laat zien mogelijk relevant, wachten op luchtfoto. Is overigens geruimd in 1945						49278	402286
T3913	4-8-1944	Colijnsplaat		Oosterschelde	SGLO	T3913			Hawker Typhoon; Mk Ib; Serial/Wnr MN126 van 137 sq	Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.						38194	399319
BW46_12290	4-8-1944	Colijnsplaat			Bombardementen en verong	BW46			Vliegtuigcrash	Typhoon Mk MN126 SF- van het No. 137 Squadron op Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.						48447	402381
	4-8-1944	Noord-Beveland			En nooit was het stil il. p. 348	BW45			G.J. Zwaneveld	Duits vliegtuigcrash "De Typhoon die verloren ging was van No 137 Squadron Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.						48447	402381
	4-9-1944	Noord-Beveland			Tweede Wereldoorlog - Noor	WO2 - Noord-Beveland	oud		Grondgevecht	En aantal jongemannen probeerden het eiland Noord-Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						38194	399319
213726	10-9-1944	Noord-Beveland			Air 37/715_2_046				Luftwaffe	Bombardement D3240						39549	396165
	10-9-1944	Noord-Beveland			Official History of the Canada	BW142		C.P. Stacey	Vliegtuigen	The directive ended by stating that the responsibility dNiet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						48718	403941
	16-9-1944	Noord-Beveland			En nooit was het stil il. p. 318	BW13			G.J. Zwaneveld	Beschieting door De Stijfies die een aanval hadden moeten doen op een Niet aantoonbaar relevant, want exacte locatie is niet bekend.						46382	394609
	30-10-1944	Noord-Beveland			Slag om de Schelde. p.157; 1	BW13		T. van Gent; H	Grondgevecht	Op 30 oktober maakte een verkenningseenheid bij W Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.						41215	399287
	31-10-1944	Noord-Beveland			De Bevrijding van Nederland	BW1		C. Klep; B. Scherond	gevecht	Op 31 oktober stak een Canadees verkenningsskadro Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						41215	399287
	31-10-1944	Noord-Beveland			Official History of the Canada	BW142		C.P. Stacey	Grondgevecht	On this same day on which the clearing of South Beveland Niet relevant, ligt buiten het onderzoeksgebied.						41215	399287
PVA327	1-11-1944	Noord-Beveland; Kortgene			Provinciaal Archief Zeeland	6.4-683	1487-1490		Grondgevecht	Op 1 november begin gemaakt door geallieerden om Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						45256	397405
	1-11-1944	Noord-Beveland			Canada	een actie. p. 47	BW145		H. Bollen; P. Verond	gevecht	De dag ba de inname van Goes vond nog een vijand Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.					45256	397405
	2-11-1944	Noord-Beveland			Tweede Wereldoorlog - Noor	WO2 - Noord-Beveland	oud		Grondgevecht	Noord-Beveland bevrijdt. Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						40213	399605
D_1	6-11-1944	Noord-Beveland			Delpher				Emilovich dagblad	De noot "Grondgevecht" Op de eilanden Noord-Beveland en Tholen die thans Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						35906	397113
	14-11-1944	Noord-Beveland			Lt. Havelaar en Colijnsplaat	1994, (1992) (noord-beveland.nl)			Grondgevecht	De verkenningseenheid van de Prinses Irene Brigade w Niet aantoonbaar relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO en exacte locatie van artilleriebeschieting						402282	
NIMH15	25-11-1944	Noord-Beveland			NIMH	466	9_0101;14_0		Grondgevecht	Op 25 november moest de Brigade de strijd aanbinden Niet aantoonbaar relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO en exacte locatie van artilleriebeschieting						402602	
	25-11-1944	Noord-Beveland			Lt. Havelaar en Colijnsplaat	1994, (1992) (noord-beveland.nl)			Grondgevecht	De vroege morgen worden dWest-Zeedijk coördinate Niet aantoonbaar relevant, geen indicatie op het achterblijven van OO en exacte locatie van artilleriebeschieting						402602	
PVA329	16-12-1944	Colijnsplaat			Provinciaal Archief Zeeland	6.4-683	1497		Bombardement	Bericht van 16 december dat door inslag van brandbommen Niet aantoonbaar relevant, want exacte locatie is niet bekend.						47250	401669
NAIC257	31-12-1944	Colijnsplaat		Feindbatterie	The National Archives & Reco	1022-2726			1207-1230	Stortover der Batterie Westenschouwen (24 Schuss 9.4 cm) auf erkannte Feindbatterie bei Colijnsplaat. Schüsse im Ziel. Treffer mit Rauchentwicklung beobachtet.						402253	
GA1695K_33	17-1-1945	Colijnsplaat		Hovenierstraat 1 O.L. school	Gemeentearchief Kortgene	73-06	2 tot 20		Bericht van 26 november dat tijdens het onderzoek van Niet aantoonbaar relevant, want wijst niet op achterblijven OO. De school ligt circa 400 meter van het onderzoeksgebied.							48735	402314
GA1695K_35	11-3-1945	Colijnsplaat		Voorstraat	Gemeentearchief Kortgene	26.1			Grondgevecht	De avond van 11 april zijn omstreeks 18.15 uur drie Niet relevant, geen indicatie op achterblijven OO.						49421	402132
GA1695K_34	27-4-1945	Kortgene	Colijnsplaat		Gemeentearchief Kortgene	73-03	20		Militaire infrastructuur	voorzienende uit het opruimen, vervoeren en Niet aantoonbaar relevant						48038	402757
1508227	18-11-1980	Colijnsplaat		Visserijhaven	EOD-MORA archief				Opsporing	2x AT Mijnen						48027	402706
20011483	18-9-2001	Colijnsplaat		Oesterpijl, berm	EOD-MORA archief				Opsporing	1x Signaalpatroon						48027	402706
20030019	2-1-2003	Colijnsplaat		Visserijhaven	EOD-MORA archief				Opsporing	1x 120 mm BMG en 1x 5 cm BM						48159	402765

 Geschutstelling

 Archief vermelding

 Literatuur vermelding

 Opensource vermelding

 OO ruiming door EODD

 Tankgracht

 Onderzoeksgebied

Deze kaart maakt deel uit van een rapportage en is als zodanig toegevoegd als bijlage. Deze kaart is geen op zichzelf staand medium en alleen te gebruiken in combinatie met de rapportage waar deze kaart voor is gemaakt.

OPDRACHTGEVER

Gemeente Noord-Beveland

PROJECTOMSCHRIJVING

Gemeente Noord-Beveland

KAARTTITEL

Gebeurtenissenkaart - Ontploffbare Oorlogsresten

KAARTNUMMER

0487772.100-GKOO-A2-1

GIS SPECIALIST

GECONTROLEERD

DATUM

3-9-2024

STATUS

Definitief

SCHAAL

1:4.870

FORMAAT

A2

BLADINBLADEN

1 van 1

WIJZ.NR

1

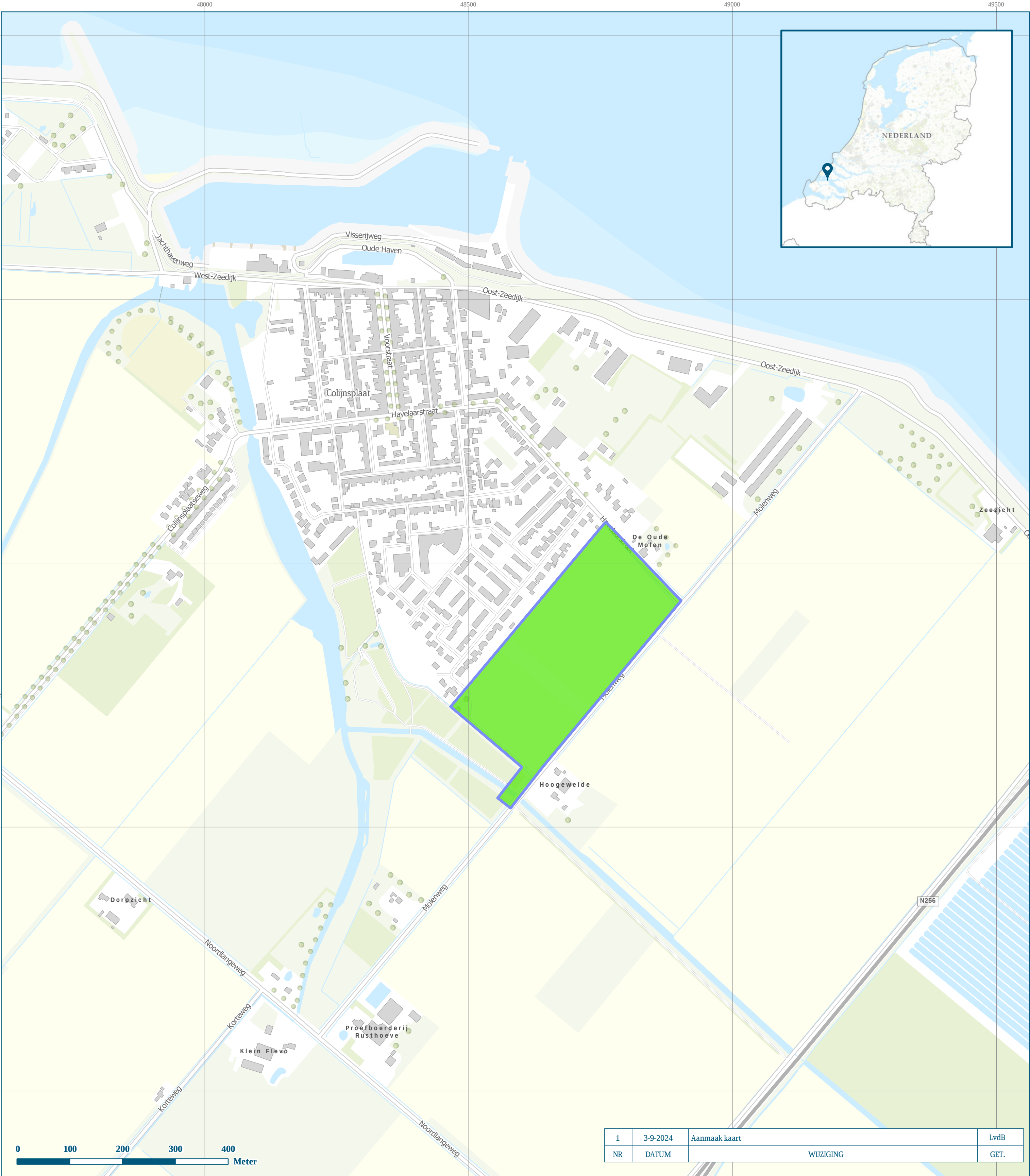

 antea[®]group

www.anteagroup.nl

1	3-9-2024	Aanmaak kaart	LvdB
NR	DATUM	WIJZIGING	GET.

Bodembelastingkaart - Ontplofbare Oorlogsresten

Onverdacht gebied

Onderzoeksgebied

Deze kaart maakt deel uit van een rapportage en is als zodanig toegevoegd als bijlage. Deze kaart is geen op zichzelf staand medium en alleen te gebruiken in combinatie met de rapportage waar deze kaart voor is gemaakt.

1	3-9-2024	Aanmaak kaart	LvdB
NR	DATUM	WIJZIGING	GET.

OPDRACHTGEVER

Gemeente Noord-Beveland

PROJECTOMSCHRIJVING

Gemeente Noord-Beveland

KAARTTITEL

Bodembelastingkaart - Ontplofbare Oorlogsresten

KAARTNUMMER

0487772.100-BBKOO-A2-1

GIS SPECIALIST

GECONTROLEERD

DATUM

3-9-2024

STATUS

Definitief

SCHAAL

1:4.870

FORMAAT

A2

BLADINBLADEN

1 van 1

WIJZ.NR

1

www.anteagroup.nl

Protocol spontaan aantreffen ontplofbare oorlogsresten

Mocht tijdens de werkzaamheden een verdacht voorwerp worden aangetroffen waarvan vermoed wordt dat het om een explosief gaat, dan dienen de volgende instructies te worden gevolgd:

- Bij de vondst van een verdacht voorwerp of plotselinge rookontwikkeling dienen de werkzaamheden op de projectlocatie te worden stilgelegd.
- Raak het voorwerp niet meer aan, ook niet als er twijfel bestaat of het om een explosief gaat of niet.
- Onderneem geen bluspoging wanneer er sprake is van brand of rookontwikkeling. Brandstichtende munitie produceert giftige rook en komt mogelijk alsnog tot ontploffing.
- Verlaat de vondstlocatie zo snel mogelijk en benader het voorwerp niet meer.
- Breng ander personeel in de omgeving op de hoogte.
- Meld de vondst van een mogelijk explosief bij de leidinggevende op de projectlocatie zo snel mogelijk.
- Er dient contact te worden opgenomen met de politie (0900-8844), meld de vondst van een mogelijk explosief. De politie neemt vervolgens contact op met de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) om langs te komen en het voorwerp te identificeren.

Verdere instructies zullen hierna worden gegeven door de politie en de EODD.

- De EODD zal eerst vaststellen of er inderdaad sprake is van een explosief.
- Wanneer sprake is van een explosief zal de EODD deze meenemen of ter plaatse vernietigen. Bij een vernietiging zal de EODD een afspraak maken met de gemeente, of de politie namens de gemeente.
- De EODD geeft aan de gemeente, of de politie namens de gemeente, advies over de in acht te nemen veiligheidsmaatregelen.
- Indien de te nemen veiligheidsmaatregelen dit toelaten, kan de gemeente aan de EODD advies vragen over de mogelijkheden tot het voortzetten van de werkzaamheden en de daarbij in acht te nemen veiligheidsmaatregelen totdat het explosief is geruimd.
- Het explosief wordt geruimd.

Wanneer meerdere explosieven worden aangetroffen op een projectlocatie kan er niet langer gesproken worden van een incidentele vondst. Mogelijk betreft het een onbekend verdacht gebied en is er sprake van nieuwe informatie.

